

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Palásthy Attila ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Bajkai István ügyvéd által képviselt alperes ellen áramdíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. szeptember 23. napján kelt 6.G.41.066/2006/23. számú ítélete ellen a felperes részéről 24. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja; mellőzi a felperes első fokú perköltség fizetésére kötelezését és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.264.523 (ötmillió-kettőszázhatvannégyezer-ötszázhuszonhárom) forintot, valamint annak 2004. szeptember 22-től 2004. december 31-ig évi 11 %-os, 2005. január 1-jétől a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, továbbá 902.300 (kilencszázkettőezer-háromszáz) forint első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes nevén nyilvántartott ... gyári számú elektromos fogyasztásmérőről kiállított, 2001. április 25-én kelt felülvizsgálati lap szerint három darab 400/5-ös áramváltó, a 2001. október 4-én kelt felülvizsgálati lap szerint három darab 500/5-ös áramváltó működött - utóbbiak 1994. évi hitelesítésűek -, az elhelyezett zárópecsétek sértetlenek voltak.

A fenti fogyasztásmérő berendezés ellenőrzéséről 2004. február 16-án felvett ténymegállapító jegyzőkönyvben - többek között - rögzítést nyert, hogy „a szerződés szerinti 400/5-ös, azaz 80-as szorzójú áramváltók helyett a mérő 500/5-ös, azaz 100-as szorzójú áramváltók impulzusát regisztrálja. A 80-as és a 100-as szorzójú áramváltók ugyanazon cellán belül vannak elhelyezve. A 80-as szorzójú áramváltók nem voltak leplombálva, viszont a 100-as szorzójú áramváltókon régi ólompecsétek voltak épen. Az áramváltókat befogadó cella ajtaján lévő pecsét sérült állapotban volt.”

A 2004. február 16-i ellenőrzés alapján - 2004. március 11-i ármegállapítás szerint - a felperes 2004. június 30-i esedékességű pótszámlát állított ki 5.272.207 forint villamos energia díjról.

A felperes 2005. december 13-án kelt levelében felszólította az alperest a pótszámla és annak késedelmi kamata megfizetésére, az alperes 2006. január 19-i válaszlevelében - a követelés bizonyítatlansága okán - a teljesítéstől elzárkózott.

A felperes 2006. március 9-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperessel szemben; az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A felperes a keresetében 5.272.207 forint áramdíj és annak 2004. szeptember 22-től a kifizetésig járó törvényes kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A keresetében arra hivatkozott, hogy a fogyasztási helyen felszerelt 500/5-ös áramváltóval szemben a számlázásban 400/5-ös áttétel szerepelt, így a rendszer a mért egységet csak 80-nal szorozta, a kiesett mennyiség nem került leszámlázásra. Tekintettel arra, hogy fogyasztásmérő utolsó felülvizsgálatakor 19287,35 egység volt a fogyasztásmérő berendezés állása, a ténymegállapító jegyzőkönyv felvételekor pedig 32606,57 egység, a le nem számlázott villamos energia mennyisége a fenti összegek különbsége, megszorozva 20-szal, mely normál tarifa alapulvételével került felszámításra. A kereseti kérelme jogalapjaként a 2001. évi CX. tv. 86. §-át, valamint a 180/2002. (VIII. 23.) Kormányrendelet mellékletét képező Villamos energia közüzemi szabályzat 16. §-át jelölte meg.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a 2001. április 25-én és 2001. október 4-én végzett felülvizsgálat során a felperes mindent rendben talált, ezt követően, a 2004. február 16-i ténymegállapító jegyzőkönyv felvételéig is történt többszöri ellenőrzés, melyekről jegyzőkönyv nem készült, hiányosság megállapítására nem került sor. Álláspontja szerint abból, hogy

a felperes munkatársai minden ellenőrzés alkalmával a zárópecségeket ép állapotban találták, és a mérőváltók csak a zárópecsének megsértésével változtathatók meg, megállapítható, hogy az alperesnek nem volt lehetősége ezek megváltoztatására. A mérőváltók helyiségébe az alperes munkavállalói nem léptek be, a mérőórákon vagy mérőváltókon átalakítást nem végeztek, ezt a sértetlen zárópecsének is bizonyítják. Az átkötésre csak a felperes munkatársainak volt lehetősége, melynek tényéről az alperes a 2004. február 16-i jegyzőkönyvből értesült. Tekintve, hogy nem bizonyított a mérőváltók változásának időpontja, nem igazolt a keresetben megjelölt többletfogyasztás mennyisége sem.

Az elsőfokú bíróság 2008. szeptember 23-án kelt 6.G.41.066/2006/23. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.684,7 forintot, annak 2004. szeptember 22-től 2004. december 31-ig járó évi 11 %-os, 2005. január 1-jétől a kifizetés napjáig járó minden naptári félév teljes idején az érintett félév előtti utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékét, egyebekben a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 157.321 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 387. §-a szerinti közüzemi szerződés jött létre, jogviszonyukra irányadó a 2001. évi CX. tv., valamint a 180/2002. (VIII. 23.) számú Kormányrendelet. Tekintve, hogy a felperes a keresetét arra alapította, hogy az utolsó dokumentált ellenőrzés óta helytelen áramváltó alapján állította ki a számlát, az alperes pedig vitatta a tévedéssel érintett időszakot, az elsőfokú bíróság ezen védekezés figyelembevételével vizsgálta a pótszámla kiállításának a helyességét. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanúbizonyítás alapján arra vont következtetést, az alperes sikeresen cáfolta, hogy a felperes által állított időpont lett volna az utolsó felülvizsgálat; a felperes számos alkalommal végzett ellenőrizetlen tevékenységet abban a helyiségben, ahol az érintett mérőóra állt, ugyanakkor az ellenőrzésre vonatkozó dokumentáció hiányzik, mely a felperes érdekkörébe eső körülmény. A ténymegállapító jegyzőkönyv és ... tanúvallomása alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az 500/5-ös áttételű, tehát 100-as szorzójú áramváltón elhelyezett ólompecsének épek voltak, az ellenőrzéskor a 100-as szorzójú áramváltó megfelelően működött, a felperes azonban az ép plombák felhelyezésének időpontját nem igazolta, ezért azt mérlegeléssel akként határozta meg, hogy arra legalább az ellenőrzést megelőző napon került sor, ennek okán az alperes egy napra eső díjkülönbözet megfizetésére köteles. Az alperest terhelő marasztalási összeg meghatározásakor az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy az alperest 2004. január 1-je és 2004. február 16-a között 47 napra mindösszesen 361.179,6 forint díjfizetés terhelte.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását, alperes keresete szerinti teljes marasztalását kérte. Álláspontja szerint a lefolytatott tanúbizonyítás azon eredményéből, hogy a munkavállalói az alperesi fogyasztási helyen 2001. október 4. napját követően is jártak, a mérőt megtekintették és leolvasták, még nem következik az, hogy a mérőt ezen alkalmakkor tüzetesen ellenőrizték is. A felperes azon esetekben, amikor a fogyasztási helyen a fogyasztásmérőt valóban tüzetesen ellenőrzi, például, hogy a

mérőn a zárópecsétek épek-e, arról okiratot vesz fel, ha minden rendben, akkor felülvizsgálati lap, ellenkező esetben ténymegállapító jegyzőkönyv készül. Köztudomású tény, hogy a mérők ellenőrzés nélküli egyszerű leolvasásakor sem ténymegállapító jegyzőkönyv, sem felülvizsgálati lap felvételére nem kerül sor. Ebből következően a 2001. október 4-i keltezésű felülvizsgálati lap, mint okirati bizonyíték alapján bizonyított, hogy a mérő a ténymegállapító jegyzőkönyv kiállítását megelőzően, utoljára a fenti időpontban volt ellenőrizve, azaz ezen bizonyított időponttól köteles az alperes az elfogyasztott, le nem számlázott villamos energia díj megfizetésére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanúbizonyítás eredményéből megalapozottan jutott arra a következtetésre, a felperes nem bizonyította, hogy a követelésével érintett időszakban mindvégig folyamatosan a 100-as áramváltó működött volna. A felperes munkatársai 2001. október 4-én - a felülvizsgálati lap tanúsága szerint - mindent rendben találtak. A tanúbizonyítás eredménye alapján kétségtelen, hogy a fogyasztási helyen a fenti időpontot követően is jártak - két-háromhavonta -, életszerűtlen, hogy három éven keresztül ezen a nagyfogyasztású helyen ellenőrzésre ne került volna sor, és akár tüzetes ellenőrzés nélkül ne vegyék észre, hogy nem a szerződésnek megfelelő áramváltó működik, utóbbi tényállítása kapcsán hivatkozott azon tanúvallomásokra, miszerint az áramváltó perbeli problémája egyszerű szemrevételezéssel megállapítható volt. Változatlanul hivatkozott arra, hogy a felperes munkatársai utólag, ellenőrizhetetlen módon, bármikor cserélhették az áramváltókat, így akár a ténymegállapító jegyzőkönyv felvételét megelőző napon is. A felperest nem csak annak bizonyítása terhelte, hogy a pótszámlával érintett időszak kezdő napján már a 100-as áramváltó működött, hanem azt is, hogy a pótszámlázásban megjelölt időszakban végig, folyamatosan ugyanez az áramváltó működött tovább.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes keresetének részben helyt adó, alperest marasztaló ítéleti rendelkezését nem érintette, a határozat ebben a körben a Pp. 228. § (3) bekezdése alapján - fellebbezés hiányában - jogerőre emelkedett.

A felperes fellebbezése megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a fellebbezéssel érintett körben a tényállást kellően feltárta, az abból levont jogi következtetése azonban nem helytálló.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek között a Ptk. 387. §-a szerinti közüzemi szerződés állt fenn, mely a fogyasztó számára díjfizetési kötelezettséget írt elő az igénybevett közüzemi szolgáltatás ellenében.

A per nem vitás adatai szerint a felperes 2001. október 4-én az alperes fogyasztási helyén ellenőrzést végzett, vizsgálta a ... gyári számú elektromos fogyasztásmérő berendezést, a felvett felülvizsgálati lap szerint 3 darab 1994. évi hitelesítésű,

sértetlen zárópecsétetekkel ellátott 500/5-ös, azaz 100-as szorzójú áramváltó működött.

Ugyancsak nem vitás peradat, hogy a fenti okiratban rögzítettek ellenére a felperes az alperes felé történő közüzemi díj számlázás során 80-as szorzót alkalmazott.

A felperes előadása szerint a számlázás fenti hibája a 2004. február 16-i - ugyancsak 100-as áramváltók működését megállapító - ellenőrzés során vált számára ismertté, erre figyelemmel számította ki 100-as szorzóval a két időpont közötti fogyasztást, és állított ki pótszámlát a kifizetetlen villamos energia díjáról.

Az alperes a védekezését arra alapította, kérdéses az áramváltók cseréjének az időpontja, azt a felperes bármikor cserélhette, nem bizonyította, hogy a peresített időszakban végig ugyanazon 100-as áramváltók működtek, így nem nyert alátámasztást a pótdíjszámlában szereplő villamos energia fogyasztás mértéke, a díjkövetelés jogszerűsége.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanúbizonyítás eredményét és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat nem helytállóan értékelte, tévesen vont következtetést arra, hogy bizonyítatlanság okán a kereset elutasításának van helye.

A perbeli jogviszonyra irányadó 2001. évi CX. tv. (VET) végrehajtásáról szóló 180/2002. (VIII. 23.) Kormányrendelet 1/a. mellékletét képező Villamos Energia Közüzemi Szabályzat (VKSZ) 2. § (5) bekezdése szerint a fogyasztásmérő berendezés a villamosenergia-fogyasztás mérésére és elszámolására szolgáló, egy vagy több fogyasztásmérő, a kiegészítő készülékekkel együttesen.

A VKSZ 13. § (1) bekezdésében foglaltakból következően - mely szerint a hálózati engedélyes tulajdonában lévő fogyasztásmérő berendezéssel kell a hálózathoz vételezett villamos energiát mérni - a fogyasztásmérő berendezés a szolgáltató tulajdonában áll, ennek megfelelően a VET 23. § (3) bekezdése szerint a szolgáltató köteles gondoskodni a fogyasztók közcélú hálózathoz történő kapcsolódásához szükséges, elszámolási mérésre alkalmas mérőberendezés felszereléséről, hitelesítéséről, valamint karbantartásáról.

A fogyasztásmérő berendezés kiegészítő készülékének kell tekinteni az elszámolási méréshez szükséges mérőváltót, mely azonban a fogyasztó tulajdonát képezi, ezt támasztotta alá ... felperesi alkalmazott tanúvallomása is, aki a 2007. május 21-i tárgyaláson nyilatkozott arról, hogy az áramváltó a nagyfogyasztó tulajdona, nem a felperesé, a cseréjére a felperessel egyeztetve kerülhet sor, a csereigény a nagyfogyasztói osztályhoz kerül, itt kapja meg a tulajdonos a hitelesítéshez szükséges okmányokat, áramváltót bárki tud vásárolni, de plombálni a felperes jogosult.

A fentiekből következően az áramváltó felszerelését, cseréjét - az alperes védekezésében előadottakkal szemben - a felperes nem önhatalmúlag, hanem a

fogyasztó igénye esetén végzi, az áramváltó szabályos működése annak hitelesítését, a felszerelés, illetve csere dokumentálását feltételezi.

Amennyiben az alperes a 2001. október 4-i ellenőrzést követően 400/5-ös, azaz 80-as szorzójú áramváltó használatára tért volna át, a cserét és a hitelesítést bizonyítani tartozott volna, ennek hiányában a zárópecséték azonosságának vizsgálata nélkül is arra vonható kétségmentes következtetés a rendelkezésre álló okiratok alapján, hogy 2001. október 4-e és 2004. február 16-a között a perbeli fogyasztási helyen 100-as szorzójú áramváltó működött.

Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, a fogyasztó nem csak az áramváltó szabályos működéséért felel, a fogyasztómérő berendezés egésze a fogyasztó használatában áll, a VET 88. § e) pontja szerint felelősség terheli a fogyasztásmérő berendezés és a zárópecséték sérülésmentességéért, szerződésszegésnek minősül, ha azok sérülését a szolgáltatónak nem jelenti be.

A 2004. február 16-án felvett ténymegállapító jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a 80-as szorzójú áramváltók nem voltak leplombálva, és az áramváltókat befogadó cella ajtaján lévő pecsét sérült állapotban volt.

Ezen hiányosságokkal az alperesnek - különös tekintettel arra is, hogy a per adatai szerint villanyszerelő alkalmazottja volt - fogyasztóként tisztában kellett lennie, továbbá azzal is, hogy a közüzemi szerződése alapján milyen szorzójú áramváltó figyelembevételével számlázott felé a felperes; a VKSZ 6. § (1) bekezdés h) pontja szerint a közüzemi szerződés tartalmazza a számlázás alapjául szolgáló fogyasztásmérő berendezés és tartozékainak felsorolását.

Nem osztja a Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezési ellenkérelembe foglalt azon - tanúvallomásokra alapított - okfejtését sem, miszerint a szerződésnek nem megfelelő áramváltók működését a fogyasztásmérő leolvasásakor is, akár egyszerű szemrevételezéssel meg lehetett volna állapítani.

A fogyasztásmérő leolvasását nem villanyszerelő szakemberek végzik, nem feladatuk a fogyasztásmérő berendezés - illetőleg a kiegészítő készülékek, így az áramváltók - ellenőrzése, ennek elmaradását az alperes alappal nem sérelmezheti, e körben is utal a Fővárosi Ítéltábla a fogyasztó fentiekben kifejtett, a fogyasztásmérő berendezés használatából adódó ellenőrzési kötelezettségére.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla arra vont következtetést, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően a felperes bizonyította a 2001. október 4-i felülvizsgálati lappal, valamint a 2004. február 16-i ténymegállapító jegyzőkönyvvel azt, hogy a peresített időszakban nem a számlázás szerinti 80-as, hanem 100-as szorzójú áramváltó működött, ennek következménye, hogy nem a tényleges fogyasztást számlázta a felperes, az alperesnek díjtartozása keletkezett, ezért a Ptk. 387. §-a, valamint a VET 86. § (1) bekezdése alapján az elutasított kereseti kérelem szerinti villamos energia díjat a Ptk. 301/A. §-a szerinti mértékű késedelmi kamattal terheltén megfizetni tartozik.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fent kifejtettek szerint a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - a megváltozott pernyertességi arányra figyelemmel, az első fokú perköltség viselésére is kiterjedően - a fellebbezett körben megváltoztatta, és a felperes elutasított keresetének helyt adott.

A fellebbezés eredményre vezetett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a felperes első- és másodfokú perköltsége megfizetésére, mely az általa lerótt 316.400 forint kereseti, 315.900 forint jogorvoslati illeték összegéből, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése figyelembevételével megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó 220.000 forint első fokú, 50.000 forint másodfokú ügyvédi munkadíjból áll.

A Fővárosi Ítéltábla a határozatát a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2009. április 16.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró